

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Irregularis non semper dicitur peccator, sed pœnam ferre peccati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

Ironia apud mortales vitium iactantiae contrarium significat, sicut auaritia contrariatur prodigalitati: ita quod ironia fingit minus de se quam sit, sicut per oppositum iactantia fingit de se maius quam sit. Et quoniam ironia aut negat aliquid magnum in se quod quis in se recognoscit, aut affirmat de se aliquem defectum quem in se non recognoscit, ideo semper peccatum est, utpote mendacii species. Et potest distingui ironia in officiosam, iocosam, & perniciosam: ut perniciosa quae sola est peccatum mortale, intelligatur illa ironia quae contra charitatem Dei aut proximi tendit: ut quum quis ad decipiendum illa utitur: iuxta illud, Et qui nequiter se humiliat, & interiora eius plena sunt dolo. Quum autem aliquis praedicat se defectuosum, & habeatur humilis, incurrit simul contraria vitia: & ironiae, fingendo defectus quos non habet: & iactantiae, fingendo humilitatem quae caret. Et quia hic est eius finis, ideo magis est reus iactantiae quam ironiae.

*Irregularis non semper dicitur peccator,
sed poenam ferre peccati.*

Irregularitas, non culpa sed poena est, nec spectans ad confessores: quia pariter absoluntur à peccatis irregulares & non irregulares. Vnde pertranseundum censui, monendo confessorem quod si alicubi peccatum clerici propter quod incurrisset irregularitatem reservatum reperit, dicit clerico quod ipse de seipso rationem reddat: ne oporteat confessorem reuolueri omnia iura ad viuendum omnes casus quibus incurritur irregularitas, & sic in similibus (puta in synodalibus & statutis municipalibus) seruare memento, ne erres, & te exoneres.

Scito tamen irregularitatem non solum à laicis incurri quandoque sine peccato (ut quum iudex occidit male-

male-

maleficum) verum cum clericus etiā malè operando incurrit irregularitatē, non propterea peccat mortaliter: ita quod actus aliquis habens annexā irregularitatem non inducit peccatū mortale siue exercens illum actum propterea reddatur inhabilis ad executionem sui ordinis, siue non: quia plus est facere illud propter quod homo redditur inhabilis ad susceptionem sacramentorum, quam facere illud per quod inhabilitatur ad executionem ordinis: quum suscipere sacramentum sit maius executione ordinis, & sit magis de necessitate salutis. Sed primum non inducit peccatum mortale, vt patet de excommunicatione minore: ergo nec secundum, incurritur quippe excommunicatio minor absque mortali peccato: & tamen priuatur per eam homo perceptione omnis sacramenti. Et simile est de suspensionis & interdicti censuris iudiciū propter eandē rationem. Scito quoque quod appellatione irregularitatis homicidii voluntari non venit irregularitas propter occisionē hominū in bello iusto, aut iudicio iusto: quoniā vbi nō interuenit homicidium, ibi non inuenitur irregularitas homicidii. Constat autem quod quando homo iuste occiditur, non committitur homicidium: quoniam homicidium species est criminis, non enim significat occisionem hominis qualemcunque, sed iniustitiā: ergo non est ibi irregularitas homicidii siue voluntariū siue inuoluntariū. Cum quo tamen stat quod interuenit in huiusmodi alia irregularitas, puta causæ sanguinis vsque ad mortem. Et hæc ideo sint adiecta, vt sciat priuilegiati in dispensatione irregularium citra homicidium voluntariū, posse se dispensare in omnibus casibus occisionis humanæ, in quibus non interuenit crimen homicidii. Nec sint de cætero propter hæc solliciti ad petendum dispensationem à Papa: quia ipsi possunt dispensare.